II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2020/979,

7. juuli 2020,

millega toetatakse rahvusvaheliselt tunnustatud süsteemi väljatöötamist relvade ja laskemoona haldamise valideerimiseks kooskõlas avatud rahvusvaheliste standarditega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 31 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu võttis 19. novembril 2018 vastu ebaseaduslike tulirelvade ning väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastast võitlust käsitleva ELi strateegia „Relvade turvalisuse tagamine, kodanike kaitsmine“ (edaspidi „ELi väike- ja kergrelvade strateegia“). ELi väike- ja kergrelvade strateegia eesmärk on suunata integreeritud, ühiseid ja kooskõlastatud Euroopa meetmeid, et ennetada ja tõkestada väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseaduslikku omandamist terroristide, kurjategijate ja muude volitusteta osalejate poolt, ning propageerida seoses relvade seadusliku kaubandusega vastutustundlikku käitumist.

(2) ELi väike- ja kergrelvade strateegias märgitakse, et varude kehv julgeolek on keskse tähtsusega tegur, mis võimaldab suunata relvi ja laskemoona seaduslikelt turgudelt ebaseaduslikele turgudele. Liit ja selle liikmesriigid jätkavad teiste riikide aitamist, et parandada riiklike varude haldamist ja julgeolekut, tugevdades riiklikke õigus- ja haldusraamistikke ning asutusi, mis reguleerivad väike- ja kergrelvade ning laskemoona seaduslikku tarnet kaitse- ja julgeolekujõududele ja nende varude haldamist.

(3) ÜRO desarmeerimisküsimuste büroo (UNODA) on välja töötanud väikerelvade ja laskemoona haldamise standardid ja head tavad: rahvusvahelised laskemoona alased tehnilised juhised (IATG) ja väikerelvade kontrolli rakendamise moodulite kogum (MOSAIC), mida varem tunti rahvusvaheliste väikerelvade kontrolli standardite (ISACS) nime all. ELi väike- ja kergrelvade strateegiaga kohustatakse liitu edendama ja rakendama standardeid ning häid tavasid.

(4) Ebaseaduslike väike- ja kergrelvade ÜRO tegevuskava rakendamisel tehtud edusammude läbivaatamise kolmas konverents võttis 30. juunil 2018 vastu lõppdokumendi, milles riigid uuendavad oma kohustust ennetada ja tõkestada väike- ja kergrelvade kõrvalesuunamist. Riigid kinnitasid veel kord, et nad mitmekordistavad oma jõupingutusi, et tagada riigi relvajõudude ja julgeolekujõudude valduses olevate väike- ja kergrelvade varude ohutu, turvaline ja tõhus haldamine, eelkõige konflikti- ja konfliktijärgsetes olukordades. Riigid tunnustasid ka asjakohaste rahvusvaheliste standardite kohaldamist ÜRO tegevuskava rakendamise tugevdamisel.

(5) ÜRO kestliku arengu tegevuskavas aastani 2030 kinnitatakse, et väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse tõkestamine on vajalik paljude kestliku arengu eesmärkide, sealhulgas rahu, õigluse ja tugevate institutsioonide, vaesuse vähendamise, majanduskasvu, tervishoiu, soolise võrdõiguslikkuse ja ohutute linnadega seotud eesmärkide saavutamiseks. Seega on kõik riigid kestliku arengu eesmärgi nr 16.4 raames võtnud endale kohustuse oluliselt vähendada ebaseaduslikke raha- ja relvavooge.

(6) ÜRO peasekretär kutsus 24. mail 2018 esitatud desarmeerimiskavas „Securing our Common Future“ (Meie ühise tuleviku kindlustamine) ([1]) üles tegelema tavarelvade liigse hankimise ja ebaseadusliku kaubanduse probleemiga ja toetama väikerelvade suhtes riigi tasandil võetud lähenemisviise. Liit otsustas toetada kava meedet nr 22: „Ülemääraste ja halvas seisukorras olevate varude turvalisuse parandamine“.

(7) Genfis asuv Rahvusvahelise Humanitaardemineerimise Keskus (GICHD) aitab kaasa rahvusvaheliste miinivastase tegevuse standardite väljatöötamisele, läbivaatamisele ja edendamisele ning oma laskemoona haldamise nõuanderühma (AMAT) kaudu rahvusvaheliste laskemoona alaste tehniliste juhiste (IATG) väljatöötamisele, läbivaatamisele ja levitamisele. AMAT kuulub GICHDi alla. AMAT loodi GICHDi ja UNODA ühisalgatuse tulemusena, et reageerida kiireloomulisele vajadusele toetada riike laskemoona turvalisel, ohutul ja tõhusal haldamisel kooskõlas IATGga.

(8) ÜRO Peaassamblee võttis 4. detsembril 2017 vastu resolutsiooni 72/55, milles käsitletakse tavarelvade laskemoona liigsete varude kogunemisest tulenevaid probleeme. Kõnealuse resolutsiooniga toetatakse rahvusvahelise, piirkondliku ja riikliku tasandi algatusi, mis annavad teavet laskemoona kestliku haldamise parandamise kohta, sealhulgas IATG juhiste rakendamise kaudu.

(9) Liit ja selle liikmesriigid on peamised rahastajad väikerelvade kontrolli alase abi andmisel ja suutlikkuse arendamisel üldiselt ning eelkõige füüsilise julgeoleku ja varude haldamise valdkonnas. Kuigi varude haldamise kohta on olemas mitmesugused rahvusvahelised standardid ja suunised, puudub standardne ja rahvusvaheliselt tunnustatud metoodika nende standardite täitmise sõltumatuks hindamiseks ja valideerimiseks. Sellest tulenevalt on relvavarudega seotud liidu julgeolekuabi mõju raske mõõta.

(10) Rahvusvaheliselt tunnustatud metoodika, mille abil sõltumatult valideerida, kas rahvusvahelisi relvahalduss-tandardeid on järgitud, muudab liidu poolt kolmandatele riikidele relvavarude haldamisega seoses antava abi mõju mõõdetavaks; samuti toetab see relvaekspordi kontrolli ja sõjalise abi andmise kontekstis riskihindamist.

(11) Liit peaks seetõttu toetama projekti, millega tehakse kindlaks relvade ja laskemoona haldamise valideerimiseks vabatahtliku, rahvusvaheliselt tunnustatud süsteemi teostatavus avatud rahvusvaheliste standardite alusel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Pidades silmas ebaseaduslike tulirelvade, väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastase võitluse ELi strateegia „Relvade turvalisuse tagamine, kodanike kaitsmine“ (edaspidi „ELi väike- ja kergrelvade strateegia“) rakendamist ning rahu ja julgeoleku edendamist, toetab liit projekti, milles uuritakse väike- ja kergrelvade ning laskemoona ohutu ja turvalise haldamise põhimõtete ja tavade valideerimiseks rahvusvaheliselt tunnustatud süsteemi väljatöötamise teostatavust.

Projektil on kaks etappi – „I etapp“ ja „II etapp“.

— I etapis esimese rakendusaasta jooksul tehakse teostatavusuuring rahvusvaheliselt tunnustatud relvade ja laskemoona haldamise valideerimissüsteemi (AAMVS) väljatöötamiseks, et uurida sobivaid riski- ja kvaliteedi hindamise meetodeid ja vahendeid;

— tingimusel et järgitakse lõiget 2, töötatakse II etapis I etapi teostatavusuuringu tulemuste põhjal välja AAMVSi loomise kontseptsioon.

Projekti kirjeldus on esitatud lisas.

2. Nõukogu otsustab I etapi teostatavusuuringu tulemuste põhjal projekti II etapi rakendamise üle.

([1]) https://www.un.org/disarmament/publications/more/securing-our-common-future/

Artikkel 2

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“).

2. Artiklis 1 osutatud projekti tehnilise rakendamise eest vastutab Genfis asuv Rahvusvaheline Humanitaardemineerimise Keskus (GICHD) ja selle spetsialiseeritud asutus, laskemoona haldamise nõuanderühm (AMAT).

3. GICHD täidab oma ülesandeid kõrge esindaja vastutusel. Selleks sõlmib kõrge esindaja GICHDiga vajalikud kokkulepped.

Artikkel 3

1. Lähtesumma artiklis 1 osutatud liidu rahastatava projekti rakendamiseks on 1 642 109 eurot.

2. I etapi rahastamiseks ette nähtud summa on 821 872 eurot. Ülejäänud 820 237 euro suurust summat kasutatakse juhul, kui nõukogu otsustab rakendada projekti II etappi.

3. Kulutusi, mida rahastatakse lõikes 1 sätestatud lähtesummast, hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja reeglitele.

4. Järelevalvet lõikes 1 osutatud kulude nõuetekohase haldamise üle teeb komisjon. Sel eesmärgil sõlmib komisjon GICHDiga asjakohase rahastamislepingu. Rahastamislepingus määratakse kindlaks, et GICHD tagab liidu rahalise toetuse nähtavuse, mis vastab selle suurusele.

5. Komisjon püüab sõlmida lõikes 4 osutatud rahastamislepingu niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumist. Ta teavitab nõukogu kõigist raskustest selles protsessis ning teatab nõukogule rahastamislepingu sõlmimise kuupäeva.

Artikkel 4

1. Kõrge esindaja esitab nõukogule GICHDi poolt korrapäraselt koostatavatele kirjeldavatele poolaastaaruannetele tuginedes aruande käesoleva otsuse rakendamise kohta. Nimetatud aruannete põhjal teeb nõukogu hindamise.

2. Komisjon annab nõukogule aru artiklis 1 osutatud projekti finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Käesolev otsus kaotab kehtivuse 14 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 4 osutatud rahastamislepingu sõlmimise kuupäevast, välja arvatud juhul, kui nõukogu otsustab otsuse kehtivust pikendada, et võimaldada projekti II etapi rakendamist, või kuue kuu jooksul alates käesoleva otsuse jõustumise kuupäevast, kui selleks ajaks ei ole lepingut sõlmitud.

Brüssel, 7. juuli 2020

Nõukogu nimel
eesistuja
M. ROTH

LISA

AVATUD RAHVUSVAHELISTE STANDARDITE ALUSEL RELVADE JA LASKEMOONA HALDAMISE VALIDEERIMISEKS RAHVUSVAHELISELT TUNNUSTATUD SÜSTEEMI VÄLJATÖÖTAMISE PROJEKT

1. ÜVJP toetuse alusel antava toetuse põhjendus

Projekti eesmärk on suurendada väike- ja kergrelvade ning laskemoona varudega seotud turvalisust ja ohutust, töötades välja rahvusvaheliselt tunnustatud süsteemi, mis võimaldaks riikidel vabatahtlikult teha kooskõlas avatud rahvusvaheliste standarditega sõltumatut valideerimist / sertifitseerimist, näidates oma suutlikkust tegeleda kõrvalesuunamise ja juhuslike plahvatustega ning neid ära hoida.

Väike- ja kergrelvade ning laskemoona kõrvalesuunamine ja ebaseaduslik levik toidab kuritegevust, terrorismi, relvavägivalda ja ebastabiilsust, õõnestades kestlikku arengut, head valitsemistava, avalikku korda ja samuti juurdepääsu haridusele, tervishoiule, õiguskaitsele ja muudele kodanikuõigustele. Lisaks saab ebaseaduslikke väike- ja kergrelvi kasutada tõsiste soolise vägivalla tegude toimepanemiseks või neile kaasaaitamiseks. Väike- ja kergrelvade ning laskemoona kõrvalesuunamine ja ebaseaduslik levik võib kahjustada rahu ja julgeolekut, destabiliseerida riike ja ühiskondi ning viimaks terveid piirkondi. Seeläbi õõnestab see edusamme kestliku arengu eesmärkide, eelkõige eesmärgi nr 16 (rahu, õigus ja tugevad institutsioonid), kuid ka eesmärgi nr 5 (sooline võrdõiguslikkus) ja eesmärgi nr 11 (kestlikud linnad ja kogukonnad) täitmisel.

Väike- ja kergrelvade ning laskemoona riiklike varude turvaline, ohutu ja kestlik haldamine on ebaseadusliku leviku piiramise juures väga oluline. Varude ebatõhus haldamine on keskse tähtsusega tegur, mis võimaldab suunata relvi ja laskemoona seaduslikelt turgudelt ebaseaduslikele turgudele. Varude haldamine on eriti ebakindel riikides, mida mõjutavad vägivaldsed konfliktid või kus on nõrgad institutsioonid ja juhtimisstruktuurid. Sellises kontekstis edendab turvalise, ohutu ja kestliku varude haldamise tugevdamine riigi ametiasutuste aruandekohustust ja vastutust, et ennetada väike- ja kergrelvade ning laskemoona kõrvalesuunamist, mis omakorda aitab kaasa stabiilsuse, arengu ja hea valitsemistava suurendamisele.

Liit ja selle liikmesriigid on aidanud kolmandaid riike, et parandada riiklike varude haldamist ja julgeolekut, tugevdades riiklikke õigus- ja haldusraamistikke ning asutusi, mis reguleerivad väike- ja kergrelvade ning laskemoona seaduslikku tarnet kaitse- ja julgeolekujõududele ja nende varude haldamist. Sellise abi mõju on aga raske mõõta. Praegu puudub rahvusvaheline mehhanism, mis võimaldaks kolmandatel riikidel tõendada vastavust regulatiivsetele nõuetele ning tehnilistele ja haldusstandarditele. See võib olla problemaatiline riikide jaoks, mis on teinud jõupingutusi oma väike- ja kergrelvade ning laskemoona haldamise põhimõtete ja tavade parandamiseks, kuid mis ei suuda suurendada rahvusvaheliste partnerite usaldust ja kindlustunnet oma varasema seotuse tõttu kõrvalesuunamisega või varude haldamise ja julgeoleku halva olukorra tõttu.

Kuigi varude haldamise ja julgeoleku kohta on mitmesuguseid rahvusvahelisi standardeid, suuniseid ja parimaid tavu, puudub standardne ja rahvusvaheliselt tunnustatud metoodika nende standardite täitmise sõltumatuks hindamiseks ja valideerimiseks. Paljudes sektorites – nii tööstus- kui ka valitsussektoris – on toodete ja teenuste kvaliteedi, ohutuse ja turvalisuse ning rahvusvahelistele normidele vastavuse näitamiseks vaja teatavat tagatist, mis hõlmab sertifitseerimist või valideerimist. Tuntud näide on Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni väljastatavad sertifikaadid. Sama meetodit saab kohaldada väike- ja kergrelvade ning laskemoona varude ohutu ja turvalise haldamise suhtes.

Sertifitseerimis- või valideerimissüsteem võimaldaks riikidel, mis on teinud jõupingutusi varude haldamiseks ja julgeoleku suurendamiseks, vabatahtlikult tõendada, et nende väike- ja kergrelvade ning laskemoona haldamise süsteem (st põhimõtted ja tavad) vastab rahvusvaheliselt tunnustatud standarditele. Riiklike põhimõtete ja tavade vabatahtlik sertifitseerimine näitaks, et juhusliku plahvatuse ja kõrvalesuunamise ohuga on tegeletud ja seda on leevendatud seeläbi, et avatud rahvusvahelisi standardeid on rakendatud sõltumatult ja kontrollitult. Lisaks suurendaks tagatis piirkondlike ja rahvusvaheliste partnerite usaldust kohalike kogukondade vastu sellega seoses, et riik suudab tõhusalt juhtida ja hallata oma varusid, ilma et oleks vaja avaldada teavet oma väike- ja kergrelvade ning laskemoona varude olemuse ja suuruse kohta. Sertifitseerimist võiks kasutada ka kõrvalesuunamise riski hindamiseks, mida teevad relvatarneriigid relvade ekspordikontrolli kontekstis (nt riskid, mis on kindlaks määratud relvakaubanduslepingu artiklis 11 ja nõukogu ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP ([1]) seitsmendas kriteeriumis).

([1]) Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99).

Lisaks võib valideerimine ja sertifitseerimine väike- ja kergrelvade ning laskemoona kontrolli valdkonnas tehtava koostöö ja abi osas anda suuniseid programmitööga seotud otsuste tegemiseks ning anda teavet varasema abi mõjuhinnangu kohta.

See projekt on asjakohane ka seoses valitsustevahelise ekspertkomisjoni käimasoleva tööga, mis käsitleb tavalaskemoona varude ülejäägi kogunemisest tekkivaid probleeme vastusena ÜRO Peaassamblee 2017. aasta detsembri resolutsioonile 72/55.

2. Sissejuhatus

Projekti raames uuritakse väike- ja kergrelvade ning laskemoona haldamise põhimõtete ja tavade rahvusvaheliselt tunnustatud valideerimis-/sertifitseerimissüsteemi loomise teostatavust. Väike- ja kergrelvade ning laskemoona volitusteta osalejatele kõrvalesuunamise oht on olemas kogu tarneahelas: tootmisest relvaveoni (eksport, transiit ja import), ladustamiseni (ladustamine ja kasutamine), kõrvaldamiseni (relvavedu ja hävitamine). Laskemoonavarud kujutavad endast ka juhuslike plahvatuste ohtu, eelkõige ladustamisel, kuid võimalik, et ka muudes varude tarneahela punktides. Nende probleemide lahendamine on riigi ülesanne ja nõuab terviklikku olelusringipõhist lähenemisviisi kooskõlas riiklike ja rahvusvaheliste normide ja meetmetega, sealhulgas, kuid mitte ainult: rahvusvahelised laskemoona alased tehnilised juhised (IATG), väikerelvade kontrolli rakendamise moodulite kogum (MOSAIC), Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) parimad tavad ning Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni liitlaste laskemoona ladustamise ja transpordi alane teadaanne (NATO-AASTP).

Projekti peamine eesmärk on toetada väike- ja kergrelvade ning laskemoona haldamise turvaliste, ohutute ja kestlike põhimõtete ja tavade loomist riikides, mis on varem olnud seotud kõrvalesuunamise ja juhuslike plahvatustega. Täpsemalt öeldes luuakse ja analüüsitakse projektiga võimalusi väike- ja kergrelvade ning laskemoona ohutu ja turvalise haldamise põhimõtete ja tavade rahvusvaheliselt tunnustatud valideerimiseks / sertifitseerimiseks kogu tarneahela ulatuses. Projektiga toetatakse sellise süsteemi väljatöötamist, mis võimaldaks riikidel sõltumatu hindamise abil vabatahtlikult tõendada, et nimetatud küsimustega on tegeletud ning et nende relvade haldamise tavad ja põhimõtted on kooskõlas avatud rahvusvaheliste standarditega.

Projektiga toetatakse ebaseaduslike tulirelvade, väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastase võitluse ELi strateegia (edaspidi „ELi väike- ja kergrelvade strateegia“) rakendamist. Selle eesmärk on tugevdada abisaavate riikide suutlikkust rakendada väike- ja kergrelvade ÜRO tegevuskava, tuvastamist ja päritolu kindlakstegemist võimaldavat rahvusvahelist vahendit, relvakaubanduslepingut, kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 (eelkõige eesmärgid 16 (16.4), 5 ja 11) ning ÜRO peasekretäri desarmeerimiskava (2018, meede nr 22: desarmeerimine, mis säästab elusid). Projekti rakendamine suurendab läbipaistvust ja vastutust tavarelvade ja laskemoona juhtimisel ja haldamisel kooskõlas rahvusvaheliste heade tavadega, sealhulgas IATG, MOSAIC, OSCE suunised ning NATO-AASTP. Projektis võetakse arvesse ka ÜRO desarmeerimisküsimuste büroo järeldusi ja jõupingutusi relvade ja laskemoona sootundliku haldamise kohta.

3. Projekti siht ja peamised eesmärgid

Projekti üldeesmärk on suurendada üle maailma väike- ja kergrelvade ning laskemoona varudega seotud turvalisust ja ohutust rahvusvaheliselt tunnustatud süsteemi väljatöötamise kaudu, mis võimaldaks sõltumatut valideerimist/sertifitseerimist, et tagada riiklike väikerelva- ja laskemoonavarude haldamine kooskõlas avatud rahvusvaheliste standarditega.

Projekti soovitud tulemuse sihtrühmaks on kolmandad riigid (ELi mittekuuluvad riigid), kellel on olnud probleeme relvade ja laskemoona ohutu ja turvalise haldamisega, mis on viinud relvade kõrvalesuunamiseni ja tahtmatute plahvatusteni.

Loetavuse huvides kirjeldatakse käesolevas ettepanekus projekti tulemust ehk rahvusvaheliselt tunnustatud süsteemi relvade ja laskemoona haldamise valideerimiseks avatud rahvusvaheliste standardite kohaselt kui relvade ja laskemoona haldamise valideerimissüsteemi.

Kõnealuse sihi saavutamiseks on projektil järgmised peamised eesmärgid:

a) teha teostatavusuuring võimaluste kohta töötada välja relvade ja laskemoona haldamise valideerimissüsteem, töötades välja asjakohase riski- ja kvaliteedihindamise metoodika ja vahendid;

b) tuginedes eesmärgi a) tulemustele, töötada välja kontseptsioon ja edasised sammud relvade ja laskemoona haldamise rahvusvaheliselt tunnustatud valideerimissüsteemi saavutamiseks, et ennetada relvade ja laskemoona varude kõrvalesuunamist ja juhuslikke plahvatusi.

4. Projekti kirjeldus

COVID-19 pandeemiast tingitud ebakindluse tõttu seoses rahvusvaheliste reisimisvõimalustega ning soovist vähendada kliimamuutustest tulenevalt lennureise otsib rakendaja teostatavuse ja võimaluse korral selliseid koosolekuvõimalusi, mis ei nõua (lennukiga) reisimist.

I etapp. Relvade ja laskemoona haldamise rahvusvaheliselt tunnustatud valideerimissüsteemi teostatavuse hindamine.

4.1. Projekti konsolideerimine

Eesmärk: töötada koostöös Euroopa välisteenistuse ja partneritega välja projekti üldine rakenduskava, määrata kindlaks teostatavusuuringu ulatus (sealhulgas metoodika ja põhisidusrühmade küsitlused), luua ekspertide töörühm teostatavusuuringu toetamiseks ja läbivaatamiseks ning suurendada teadlikkust projektist.

Tegevus: selle väljundi konkreetne tegevus projekti esimese kahe kuu jooksul hõlmab järgmist.

1. Projektikava väljatöötamine (1. aasta 1. kuu): konsulteerimine projekti tuumikmeeskonnaga projektikava/tähtaegade ja vastutuse, ning teostatavusuuringu ulatuse ja metoodika määramiseks.

2. Ekspertide töörühma loomine (1. aasta 1. kuu): vastavate ekspertide kindlaksmääramine (kõige rohkem 10 isikut) ja nende kutsumine töörühma. Ekspertide töörühma kuuluvad spetsialistid, kellel on eriteadmised relvade haldamisest, relvade ja laskemoona haldamise riiklike hindamiste läbiviimisest, akrediteerimisest ja sertifitseerimisest, relvakontrollist, väike- ja kergrelvade ning laskemoona tootmisest. Ekspertide töörühm toetab ja analüüsib järjepidevalt teostatavusuuringut ja sellele järgnevat valideerimismetoodika väljatöötamist. Projektimeeskond astub vajalikud sammud, et tagada soolise võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse kaalutluste arvessevõtmine ekspertide töörühma moodustamisel.

3. Sissejuhatav seminar (1. aasta 2. kuu): Genfis korraldatakse ühepäevane seminar, millel osaleb 20 põhisidusrühma (sh projekti põhimeeskond, ELi / Euroopa välisteenistuse määratud isikud, ekspertide töörühm ja partnerite esindajad) ning tutvustatakse teostatavusuuringu ulatust ja metoodikat ning projekti algust. Seminari kavandamisel ja elluviimisel võetakse arvesse soolise võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse kaalutlusi.

Tulemused: projektikava koostamine, projekti ulatuses kokkuleppimine, ekspertide töörühma loomine, suurem teadlikkus projektist, sissejuhatava seminari kokkuvõttearuande koostamine.

4.2. Esialgne analüüs

Eesmärk: teha esialgne analüüs, et saada relvade ja laskemoona haldamise rahvusvaheliselt tunnustatud valideerimissüsteemi väljatöötamise vajadusest parem pilt. See on projekti esimene vahe-eesmärk. Kui hindamise käigus ei ilmne lahendamatut vastuseisu, alustatakse tööd projekti teostatavuse tervikuuringuga.

Tegevus: selle väljundi konkreetne tegevus projekti esimese viie kuu jooksul hõlmab järgmist.

1. Dokumendiuuring (1. aasta 2.–5. kuu): relvade ja laskemoona varude haldamisega seotud asjakohase kirjanduse, õigusaktide, suuniste, menetluste ja avatud standardite leidmine ja läbitöötamine ning asjakohastest rahvusvahelistest valideerimis- ja sertifitseerimismehhanismidest ülevaate andmine.

2. Põhisidusrühmade küsitlemine (1. aasta 2.–5. kuu): põhisidusrühmade küsitlemise metoodika väljatöötamine ja selle kasutamine vastavate poliitikaasjatundjate küsitlemiseks eesmärgiga mõista vajadust ja nõudlust relvade ja laskemoona haldamise rahvusvaheliselt tunnustatud valideerimissüsteemi väljaarendamise järele. Põhisidusrühmade küsitlemine elektroonilise side vahendusel või füüsiliselt Viinis, Brüsselis, New Yorgis, aga ka asjakohaste kohtumiste/konverentside kõrvaltegevusena (näiteks rahvusvahelise väikerelvagrupi sümpoosionidel, ÜRO tegevuskava rakendavate riikide kohtumistel, ÜRO Peaassambleel, relvakaubanduslepingu osalisriikide konverentsil ning eri piirkondlikel kohtumistel). Põhisidusrühmade küsitlemisel läbiviimisel võetakse arvesse soolise võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse kaalutlusi.

3. Esialgne aruanne (1. aasta 4.–5. kuu): dokumendiuuringul ja põhisidusrühmade küsitlustel põhineva aruande koostamine selle kohta, milline on vajadus relvade ja laskemoona haldamise rahvusvaheliselt tunnustatud valideerimissüsteemi järele. Aruandes antakse selge ülevaade sellest, kas teostatavusuuringut tuleks jätkata, ning kui see on nii, siis kirjeldatakse uuringu ulatust.

Tulemused: dokumendiuuring, põhisidusrühmade küsitlemise metoodika ja analüüs, relvade ja laskemoona haldamise rahvusvaheliselt tunnustatud valideerimissüsteemi väljatöötamist käsitlev taustdokument.

4.3. Teostatavusuuring

Eesmärk: hinnata relvade ja laskemoona haldamise rahvusvaheliselt tunnustatud valideerimissüsteemi väljatöötamise teostatavust ja võimalusi, töötades selleks välja asjakohased riski- ja kvaliteedihindamise meetodid ja vahendid. Teostatavusuuringus juhindutakse järgmisest seitsmest küsimusest rahvusvahelise valideerimis-/sertifitseerimissüsteemi loomise kohta.

— Kas süsteem on tehniliselt ja praktiliselt teostatav?

— Kas süsteem on õiguslikult teostatav?

— Kas süsteem on majanduslikult/kaubanduslikult teostatav?

— Kas süsteem on poliitiliselt teostatav?

— Kas süsteem on sõjalise julgeoleku seisukohast teostatav?

— Kas süsteem on kogukonna ohutuse ja julgeoleku seisukohast teostatav?

— Kas süsteem on mõistliku aja jooksul teostatav?

Tegevus: selle väljundi konkreetne tegevus projekti esimese 12 kuu jooksul hõlmab järgmist.

1. Eksperdiseminarid (1. aasta 5.–11. kuu): korraldatakse kolm seminari, millel osaleb kuni kümme ekspertide töörühma liiget, et teostatavusuuringut arutada ja arendada. Esimene ja teine seminar on virtuaalsed, kolmas seminar toimub kahepäevase üritusena Genfis. Esimene seminar on pühendatud esialgse aruande tulemuste läbivaatamisele ja teostatavusuuringu kondikava määratlemisele. Teine seminar on pühendatud relvade ja laskemoona haldamise rahvusvaheliselt tunnustatud valideerimissüsteemi loomise tehniliste ja tegevuslike aspektide uurimisele. Kolmanda seminari esimesel päeval keskendutakse süsteemi õiguslikule ja majanduslikule aspektile ning ajakavale ning kolmanda seminari teisel päeval tehakse kokkuvõte teostatavusuuringust tervikuna. Seminaride kavandamisel ja elluviimisel võetakse arvesse soolise võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse kaalutlusi.

2. Eksperdiseminaride aruanded (1. aasta 5.–11. kuu): pärast iga seminari koostatakse seminariaruanne, mida jagatakse ekspertide töörühma ja Euroopa välisteenistuse osalejatega. Aruannetes tehakse kokkuvõte põhiarutelust, tuues esile ühisosa ja lahknevused.

3. Teostatavusaruanne (1. aasta 11.–12. kuu): aruanne, milles esitatakse relvade ja laskemoona haldamise rahvusvaheliselt tunnustatud valideerimissüsteemi väljatöötamise võimalused, töötades selleks välja asjakohased riski- ja kvaliteedihindamise meetodid ja vahendid.

Tulemused: eksperdiseminarid ja -aruanded ning teostatavusaruanne, milles kirjeldatakse relvade ja laskemoona varude haldamise rahvusvahelise valideerimis-/sertifitseerimissüsteemi loomise võimalusi.

4.4. Iga-aastased kohtumised relvade ja laskemoona varude valideerimise/sertifitseerimise teemal

Eesmärk: suurendada teadlikkust projektist, tutvustada projekti kulgu ning jagada kogemusi liidu liikmesriikide ja partnerite vaheliste olemasolevate rahvusvaheliste valideerimis-/sertifitseerimismeetodite ja -süsteemide kohta.

Tegevus: kuni kaks ühepäevast projektikoosolekut (esimese ja teise aasta lõpus). Kohtumised toimuvad Brüsselis ja nende eesmärk on tuua kokku sidusrühmad, sealhulgas liidu liikmesriikide, Euroopa välisteenistuse ja komisjoni esindajad ning asjaomased partnerid, et suurendada teadlikkust projektist ja tutvustada teostatavusuuringut (I etapi lõpp) ning riski- ja kvaliteedihindamise meetodit ja vahendeid (II etapi lõpp).

Esimene aastakoosolek on projekti teine vahe-eesmärk.

Tulemused: sidusrühmade teabevahetus kõrvalesuunamise ärahoidmise ja lahendamise meetmete teemal, koosolekuaruanne.

Nõukogu hindab I etapist tuleneva teostatavusuuringu tulemusi ja teeb otsuse projekti jätkamise ja II etapi rakendamise kohta. Projekt kaotab kehtivuse 14 kuu möödumisel, välja arvatud juhul, kui nõukogu teeb otsuse seda II etapi rakendamiseks pikendada. Kehtivuse kaotamine 14 kuu möödumisel 12 kuu asemel annab nõukogule aega hinnata teostatavusuuringu tulemusi.

II etapp. Relvade ja laskemoona haldamise valideerimissüsteemi loomise kava koostamine.

4.5. Valideerimis-/sertifitseerimismeetodi, -vahendite ja -ressursside väljatöötamine

Eesmärk: II etapp on pühendatud enamjaolt relvade ja laskemoona haldamise valideerimissüsteemi kontseptsiooni väljatöötamisele ja elluviimisele.

Märkus 1. II etapi rakendamine sõltub sellest, kas nõukogu teeb teostatavusuuringu tulemuste alusel (I etapp) otsuse projekti pikendada.

Tegevus: selle väljundi konkreetne tegevus teise projektiaasta jooksul hõlmab järgmist.

— II etapi projektikava (2. aasta, 1. kuu) : konsulteerimine projekti tuumikmeeskonnaga, et määrata II etapi kavandamine/tähtajad ja vastutus, koostöö ja tehnilise abi ulatus (nt piirkondlikud seminarid ja meetodi kontrollimiseks korraldatavad hindamis-/valideerimiskäigud).

— II etapi kavandamise seminar (2. aasta 2. kuu): Genfis korraldatakse ühepäevane seminar, millel osaleb 20 põhisidusrühma (sh projekti põhimeeskond, rahvusvaheliste standardimisorganite ja sertifitseerimisorganite esindajad, ELi / Euroopa välisteenistuse määratud isikud, ekspertide töörühm ja partnerite esindajad) kes lepivad kokku relvade ja laskemoona haldamise valideerimissüsteemi ulatuses ja sisus.

— Meetodiarenduse eksperdiseminarid (2. aasta 3.–8. kuu): korraldatakse kolm seminari, millel osalevad ekspertide töörühma liikmed ning rahvusvaheliste standardite sertifitseerimise ja akrediteerimise eksperdid, kes arutavad relvade ja laskemoona haldamise valideerimissüsteemi loomist ja koostavad loomiseks arengukava. Kaks seminari kolmest on virtuaalsed, kolmas seminar toimub ühepäevase üritusena Genfis.

— Valideerimisseminar (2. aasta 9. kuu): 20 osalejaga ühepäevane valideerimisseminar Genfis, mis annab projektimeeskonnale, ekspertide töörühmale ja rahvusvahelise standardimisorganite ja sertifitseerimisorganite ekspertidele võimaluse esitleda relvade ja laskemoona haldamise valideerimissüsteemi arengukava. Lisaks sellele, et seminar aitab suurendada teadlikkust relvade ja laskemoona haldamise valideerimissüsteemi eelistest ja üksikasjadest, annab see võimaluse määrata kindlaks konkreetsed sammud süsteemi arendamise ja elluviimise tagamiseks. Seminari kavandamisel ja elluviimisel võetakse arvesse soolise võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse kaalutlusi.

— Relvade ja laskemoona haldamise valideerimissüsteemi arengukava viimistlemine ja järgmiste sammude kindlaksmääramine (2. aasta 10.–12. kuu): kava muutmine valideerimisseminarilt saadud tagasiside põhjal ja arengukava avaldamine.

Tulemused: relvade ja laskemoona haldamise valideerimissüsteemi valminud arengukava.

5. Projekti seire ja hindamine

Eesmärk: projektitoimingute vahe- ja lõpphindamine, et tagada projektieesmärkide täitmine ja projektikulude vastavus kokkulepitud eelarvele.

Tegevus: projekt hõlmab nii siseseiret kui ka välishindamist.

— Nõukogu teavitatakse korrapäraselt projekti elluviimise kulgemisest.

— Siseseire: põhineb laskemoona haldamise nõuanderühmas (AMAT) kohaldataval tulemuspõhisel juhtimissüsteemil, ja seda toetavad projekti tuumiktöötajad.

— Välishindamine: koostöös nõukoguga võetakse tööle välishindamismeeskond (st sõltumatud konsultandid, kes ei tööta projekti rakendamise ajal Rahvusvahelise Humanitaardemineerimise Keskuses ega liidus), kes teeb projekti vahekokkuvõtte ja lõpphindamise.

Vahekokkuvõte ja lõpphindamine toimub Brüsselis, paralleelselt iga-aastaste koosolekutega (vt punkt 4.4). Vahekokkuvõte tehakse kahepäevase seminarina, millel osalevad Euroopa välisteenistus, liidu liikmesriikide esindajad ja partnerid. Lõpphindamine tehakse kahepäevase kohtumisena, millel osalevad Euroopa välisteenistus, liidu liikmesriikide esindajad ja partnerite esindajad.

— Projekt hõlmab finantsauditi tegemist vastavalt liidu nõuetele.

Tulemused: projekti mõju kajastav hindamisaruanne, finantsaudit.

6. Rakendusasutused ja partnerlused

Projekti juhtiv rakendusasutus on Genfis asuv Rahvusvaheline Humanitaardemineerimise Keskus, kes teeb seda oma laskemoona haldamise nõuanderühma kaudu. Täpsemalt juhib laskemoona haldamise nõuanderühm teostatavusuuringut (I etapp) ja teeb koostööd asjaomaste partneritega, et töötada välja hindamismeetodi ja -vahendite kontseptsioon (II etapp).

Ettepanekud täiendavate partnerite kohta, kelle osalemine projekti rakendamisel oleks struktuurset laadi, esitatakse Rahvusvaheline Humanitaardemineerimise Keskusele nõusoleku saamiseks. Võimalike partnerite hulka kuuluvad ka Small Arms Survey (SAS), Conflict Armament Research (CAR) ja Golden West Human Foundation (GWhf). Laskemoona haldamise nõuanderühma juhtimisel annavad Small Arms Survey ja Conflict Armament Research projektile oma institutsioonide märkimisväärseid teadmisi ja asjakohaseid eksperditeadmisi kõrvalesuunamise, tarneahela juhtimise ja ekspordikontrolli kõigi aspektide kohta (relvakaubandusleping ja nõukogu ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP). Golden West Human Foundation kohustub toetama laskemoona haldamise nõuanderühma asutusesiseseid ressursse tehnilise abiga hindamis-/valideerimiskriteeriumide väljatöötamisel ja rakendamisel.

Projekti tulemuste parima kvaliteedi tagamiseks püütakse saavutada tegevuspartnerlusi organisatsioonidega, kes on spetsialiseerunud laskemoona ja relvade haldamisega seotud riskide, võimete ja analüüside hindamisele, sealhulgas sõjaliste organisatsioonide, muu hulgas Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni (NATO) ja rahvusvahelise väike- ja laskemoona rühma (MSAG) esindajatega, ning organisatsioonidega, mis on spetsialiseerunud juhtimisstandardite sertifitseerimisele ja sellega seotud akrediteerimisele. Laskemoona haldamise nõuanderühm seob end ka käimasolevate liidu rahastatavate väike- ja kergrelvade kontrolli ning füüsilise julgeoleku ja varude haldamise projektidega, nagu SEESAC, iTrace ja PSSM Sahel, et vahetada saadud kogemusi.

7. Kestus ja võimalikud edasised sammud

Projekt kestab 24 kuud. Nõukogu esialgne otsus ja seega ka projekt kaotab kehtivuse 14 kuu möödumisel, välja arvatud juhul, kui nõukogu otsustab projekti pikendada. Projekti I etapi tegevus tuleks lõpule viia esimesel rakendusaastal. Nõukogul palutakse teha otsus selle pikendamise kohta enne esialgse otsuse kehtivuse lõppemist.

8. ELi nähtavus

Kooskõlas Euroopa Komisjoni avaldatud ELi välistegevuse teabevahetuse ja nähtavuse nõuetega võtab Rahvusvaheline Humanitaardemineerimise Keskus / laskemoona haldamise nõuanderühm kõik asjakohased meetmed, millega teavitatakse, et projekti on rahastanud liit. Liidu toetusele osutatakse ka kutsetel ja muudes dokumentides, mida jagatakse eri üritustel osalejatele. Rahvusvaheline Humanitaardemineerimise Keskus / laskemoona haldamise nõuanderühm tagab võimaluse korral, et liit on esindatud käesoleva otsuse alusel toetatavatel üritustel.